

ת"פ 19872/03/19 - סמיר בראנסה נגד הוועדה המקומית לתכנון ובניה מבוא עמקים

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פלייט

עתפ"ב 19872-03-19 בראנסה נ' הוועדה המקומית לתכנון ובניה מבוא עמקים
תיק חיצוני:
בפני כבוד השופט נאסר ג'השאן
המעורר סמיר בראנסה
נגד
המשיבה הוועדה המקומית לתכנון ובניה מבוא עמקים

פסק דין

1. ערעור על פסק דינו של בית משפט השלום בנצרת (כב' השופטת ד' שרון-גרין) מיום 23.01.2019 בגדרו הוטלו על המערער, לאחר הרשעתו בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום, העונשים שלהלן:

(א) קנס בסך 25,000 ₪ או חודשיים מאסר תמורתו, אשר ישולם ב-10 תשלומים חודשיים.

(ב) חתימה על התחייבות כספית בסך 25,000 ₪ שלא יעבור על הוראות חוק התכנון והבניה התשכ"ה-1965 (להלן: "**החוק**"), במשך שלוש שנים.

2. הערעור הועבר לדין בבית המשפט המחוזי בחיפה, לפי החלטת כב' נשיאת בית המשפט העליון מיום 01.04.2019.

3. כנגד המערער הוגש כתב אישום המייחס לו שני אישומים:

(א) על-פי האישום הראשון בתקופה שבין 02.11.2012 ועד ליום 23.11.2014 במקרקעין הידועים כמגרש 31/1 בחלקה 31 בגוש 17524 בכפר ריינה, ביצע המערער עבודות בנייה בסטייה מהוראות תכנית כאשר בנה סככה הבנויה מקונסטרוקציית מתכת ומכוסה בבד ששטחה כ-10 מ"ר בחזית הדרומית של מבנה קיים מחוץ לגבולות הבניין ואף חלקה של הסככה נבנה מחוץ לגבולות המגרש ב-"תוואי דרך". נטען כי מאז 23.11.2014 ועד ליום הגשת כתב האישום (בחו"ד 6/2016) נעשה שימוש בסככה כחלק ממזנון- בית קפה שניהל המערער בבניין בצמוד (מושא האישום השני עליו יפורט להלן). נטען כי הבנייה והשימוש טוענים היתר וכי הם נעשו ללא

היתר בנייה כדין.

לפיכך יוחסו למערער העבירות שלהלן: ביצוע עבודות בנייה ושימוש במקרקעין ללא קבלת היתר כדין, עבירה לפי סעיף 204 (א) לחוק וביצוע עבודות בנייה במקרקעין בסטייה מתכנית, בניגוד לסעיף 204 (ב) לחוק.

ב. על-פי האישום השני, לכל הפחות מאז 02.11.2012 ועד ליום הגשת כתב האישום עשה המערער שימוש חורג מהיתר מס' 6802, אשר ניתן ביום 11.11.1981 וקבע כי השימוש המותר בקומת הקרקע הוא למגורים בלבד, כאשר השתמש בקומת הקרקע של המבנה, בשטח כ-60 מ"ר, למטרת עסק של "בית קפה ומסעדה", בניגוד להיתר. משכך יוחסה למערער עבירת שימוש במקרקעין בסטייה מהיתר, בניגוד לסעיף 204 (ב) לחוק.

4. עיון בתיק בית משפט קמא מעלה כי המערער, לאחר שבקשתו לעיכוב ההליכים ליועמ"ש נדחתה, טען בפני בית משפט קמא טענה מקדמית, לפיה עסקין ב-"זוטי דברים" ומשכך עומדת לו ההגנה מפני זוטי דברים לפי סעיף 34ז לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**"). טענה זו נדחתה בהחלטה מיום 20.12.2017.

5. ביום 26.04.2018 הודה המערער בעובדות כתב האישום, ובמסגרת הודאתו ביקש להימנע מהרשעתו. נטען, כי לאחרונה השתלב המערער בעבודת הוראה כמורה לאזרחות בבית הספר המקיף כפר רינה, וכי קיים חשש שלא ימשיך בעבודתו עקב הרשעתו. נטען כי אין לחובתו של המערער הרשעות קודמות כלשהן. עוד נטען כי קיים פער גדול בין הנזק שייגרם למערער כתוצאה מן ההרשעה לבין חומרת העבירות שבהן הורשע, שהרי אין מדובר בעבירות בנייה ברף החמור במיוחד כאשר המפגע כבר הוסר.

6. בהכרעת הדין מיום 26.4.2018 הרשיע בית משפט קמא את המערער בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום. יחד עם זאת, הורה בית משפט קמא על הזמנת תסקיר מטעם שירות המבחן, על מנת שזה יבחן לעומק את סוגיית ההרשעה כאשר "**ההגנה תהיה רשאית להעביר לשירות המבחן כל אסמכתא שיש בה לטעמה כדי להשפיע על עמדת שירות המבחן בסוגיה זו**".

7. ביום 09.10.2018 התקבל תסקיר מטעם שירות המבחן לתיק בית משפט קמא. התסקיר עמד על נסיבותיו האישיות, המשפחתיות והתעסוקתיות של המערער. נכתב כי מדובר בבעל תואר ראשון ושני במדעי המדינה, בעל תעודת הוראה ומי שעבד בעבר כסוכן ביטוח. שירות המבחן קבע, כי לא הוצגו מסמכים המעידים שקיים איום ממשי על תעסוקתו הנוכחית, אולם קצין המבחן הוסיף, כי "**ממידע הקיים בשרותנו אנו למדים כי הרשעה עלולה לפגוע בחום עיסוקו הן בתחום החינוך והן כסוכן**

ביטוח. על כן מאחר ומדובר בעבירה ראשונה לגביה מקבל אחריות, נמליץ לשקול בחיוב לבטל הרשעתו בדין. שירות המבחן אף המליץ על הטלת צו של"צ בהיקף 200 שעות במסגרת עמותת "אלמנארה" לליקויי ראייה.

8. ביום 17.10.2018 טענו הצדדים לעונש בפני בית משפט קמא. מאחר והצדדים מיקדו טענותיהם לעניין ההרשעה בלבד, נקבע דיון נוסף ליום 19.12.2018, בו השלימו הצדדים את טיעוניהם. ביום 23.1.2019 ניתן גזר דינו של בית משפט קמא, אשר דחה את בקשת המערער לבטל הרשעתו והשית על המערער העונשים המפורטים במבוא לפסק דיני זה.

9. בית משפט קמא עמד בגזר דינו על עובדות כתב האישום, על האמור בתסקיר שירות המבחן ועל טענות הצדדים. לעניין סוגיית ההרשעה דחה בית משפט קמא את בקשת המערער, בקובעו, כי הכלל הוא שישורשע מי שהוכחה אשמתו בעבירה פלילית כאשר אי הרשעה הנה החרג לכלל. בית משפט קמא הפנה להלכת כתב (ע"א 2083/96 **תמר כתב נ' מדינת ישראל**, פ"ד נב(3) 337 (1997) (להלן: "**הלכת כתב**")) ומצא, כי מדובר במקרה חמור שבו נבנתה סככה מחוץ לקווי בניין ואף בתוואי דרך לצרכי מסחר כאשר העסק פעל בקומה שיעודה למגורים בשימוש חורג מתנאי היתר הבנייה. עוד ייחס בית משפט קמא חומרה לכך, כי המערער המשיך להשתמש במבנה עד לשנת 2017 (כפי שעולה מרישיונות העסק שהציג הסניגור) והפעיל את עסקו חרף התראת המאשימה וחרף העובדה כי הוא נחקר בגין עבירות אלה. משכך ובהתאם להלכת כתב על מנת לאפשר הימנעות מהרשעה במקרה זה יש להוכיח כי ההרשעה תפגע פגיעה חמורה בשיקומו של המערער. נקבע כי לא הוצג כל מסמך המוכיח כי הרשעתו של המערער תגרום נזק לעיסוקו, לא כל שכן פגיעה קונקרטית. בית משפט קמא סבר, כי הרשעת מורה אינה מביאה בהכרח לפיטוריו. עוד קבע בית משפט קמא, כי לא הוכח כי המערער עוסק כסוכן ביטוח הגם שהוא עבד בעבר בעבודה זו, ועל כן דחה טענת הסניגור, כי אין להרשיע את המערער בשל החשש שמא יבוטל רישיון העיסוק כסוכן ביטוח.

10. בהודעת הערעור שהגיש המערער משיג הוא על הכרעת בית משפט קמא בדבר הרשעתו בדין. לטענת המערער, בית משפט קמא לא נתן משקל ראוי למהות העבירות, שכן עסקין בבניית סככה ארעית מבד, הנתמכת בעמודי מתכת בשטח 10 מ"ר ששימשה כמבואה למזנון שפתח המערער. נטען עוד, כי מדובר בסככה בתוך גבולות הגדר התוחמת את הבית וכי בכל מקרה היא לא הפריעה לכביש או למשתמשים בו. נטען כי מדובר בבית עסק אחד מיני רבים באותו כביש. עוד נטען כי התכנית החלה על המקום מתירה לעשות שימוש עסקי, שכן במקום הופעלה חנות ספרים במשך 16 שנים ללא מפריע.

11. המערער חזר על בקשתו כי יש לבטל את הרשעתו בדין, זאת לאור הנזק הצפוי להיגרם לו כתוצאה מן ההרשעה. נטען, כי מאחר ומדובר בעבירה אסדרתית יש להגמיש את הכללים שנקבעו בהלכת כתב. המערער חלק על קביעת בית משפט קמא, לפיה לא הוכח כי ייגרם לו נזק מהרשעה, זאת מאחר והוא

עבד במשך שנים כסוכן ביטוח ולפני מספר שנים עשה הסבה מקצועית, והוא החל עובד כמורה. בהקשר זה הפנה להוראות סעיף 29 (א)(6) לחוק הפיקוח של שירותים פיננסיים (ביטוח), התשנ"א-1981 וטען כי עיסוקו בתור סוכן ביטוח עלול להיפגע נוכח הרשעתו. בהתאם לאמור נטען כי לאור נסיבות המעשה ונסיבות העושה, היה מקום להימנע מהרשעה במיוחד לנוכח המלצת שירות המבחן לרבות התרשמותו לגבי הפקת הלקחים שגילה המערער.

12. המערער אף טוען כי בית משפט קמא לא נתן משקל לעובדה, כי הוא סגר את המסעדה ואף הסיר את הסככה הארעית ואף לא נתן משקל מספיק להודאתו המיידית.

13. המערער ביקש לבטל הרשעתו ולמקרה שבקשתו תידחה ביקש הוא להקל בגובה הקנס לאור "המשקל הנמוך יחסית של חומרת ההפרה והיקף ההפרה".

14. בדיון שהתקיים בפניי חזר המערער על טיעוניו בהודעת הערעור. הוא הגיש לעיוני רישיונות עסק שהוציאה המועצה המקומית להפעלת המזנון-בית הקפה. הוא טען כי כאזרח שומר חוק הוא פנה תחילה אל המועצה המקומית, הגיש בקשה לרישיון עסק, קיבל רישיון עסק והשקיע כספים רבים במסעדה מבלי שגורם כלשהו יודיע לו, כי השימוש במסעדה הוא אסור על-פי החוק. המערער טען כי דבר לא עורר חשדו, שהרי לפני ששכר את המקום התנהלה במקום חנות ספרים. לימים הודיעו לו כי השימוש אסור והוגש כנגדו כתב אישום. נטען עוד כי הוא סגר את העסק וסילק את הסככה. עוד טען המערער כי כיום הוא מלמד אזרחות בבית ספר תיכון ומכין תלמידים לבחינות בגרות.

15. המשיבה ביקשה להותיר את פסק דינו של בית משפט קמא על כנו. נטען כי מדובר בעבירה חמורה ממנה הפיק המערער רווחים כלכליים וכי השימוש הופסק רק לאחר שבעל בית המגורים הגיש תביעה אזרחית לסילוק ידו של המערער. נטען כי העונש שהוטל על המערער הולם את העבירה לפי נסיבותיה.

16. המשיבה ביקשה לאמץ את קביעות בית משפט קמא לגבי הרשעת המערער, זאת מאחר ולא התמלאו התנאים האמורים בהלכת כתב, שכן לאור מהות העבירה, שהפכה להיות "מכת מדינה" ראוי להרשיע את המערער, ואף התנאי השני- הדרישה לפגיעה ספציפית בנאשם אינו מתקיים, שכן המערער לא הוכיח כי הרשעתו עלולה לפגוע בעבודתו כמורה ואף לא כסוכן ביטוח, והא-ראיה לכך שאף שהורשע בדיון, הוא ממשיך לעבוד ולא הציג כל מסמך ממנו ניתן ללמוד שקיימת סכנה לעתידו המקצועי.

הכרעה:

חומרת העבירות, לפי נסיבותיהן:

17. בטרם אכריע בטענות הצדדים מצאתי לעמוד על החומרה הנטענת במעשי המערער. המשיבה ואף בית משפט קמא סברו כי מדובר במעשים חמורים שכן המערער הקים סככה מחוץ לגבלות המגרש ועל תוואי דרך קיימת ומשכך, סבר בית משפט קמא כי מדובר במעשים חמורים. כן סבר בית משפט קמא כי מדובר בעסק שהוקם באזור מגורים, אשר "**מעבר לסיכון הבטיחותי שהוא מקים, מתעורר חשש מפני מפגעי רעש, עשן וריח**". כן מצא בית משפט קמא חומרה בכך שהמערער המשיך להשתמש בעסק חרף העבודה כי הוא נחקר והתבקש להסיר את העסק.

18. עיינתי בחומר שהובא לפניי, ואיני רואה עין בעין עם בית משפט קמא באשר לחמורת מעשיו של המערער. נראה, כי מדובר במעשים ברף הנמוך של החומרה כפי שאפרט להלן:

19. **ראשית**, העסק לא הוקם בשטח שייעודו מגורים בלבד. השימוש החורג אשר נעשה הוא שימוש חורג מהיתר ולא תכנית. הדבר עולה מעובדות כתב האישום ואף ממידע תכנוני שהוגש לעיוני, ממנו עולה כי מותר לנהל במקום "חניות מזון וקניוסקים". משכך אני מניח כי התכנית אינה מונעת ניהול עסק זה. לא זו אף זאת, עיון במבוא לכתב האישום (סעיף 5 לכתב האישום) מעלה כי בשנת 2011 אישרה הועדה המקומית לתכנון ובנייה, בתנאים, שימוש חורג מהיתר לשימוש אחר שאינו מגורים אלא שמגיש הבקשה (בעל המבנה) לא קיים את התנאים האמורים בהחלטה ולבסוף הבקשה לא אושרה. אוסיף לכך, כי עולה מן החומר שלפניי, כי במשך שנים התנהלה בקומה מושא כתב האישום חנות ספרים מבלי שרשויות התכנון ביקשו לסלקה מן המקום. אמנם בניית המבואה והשימוש בה הוא בסטיה מתכנית, אלא שלגבי חלק זה בכתב האישום, אין מדובר בבנייה קבועה כפי שעוד אפרט בהמשך.

20. **שנית**, המערער טען כי הוא ניגש אל מחלקת רישוי עסקי, במועצה המקומית וביקש הנפקת רישיון עסק. רישיונות עסק הונפקו לו (הם הוגשו לתיק בית משפט קמא) ומשקיבל רישיון עסק, הוא הניח כי השימוש שהוא עושה במקום הוא חוקי ולפיכך השקיע כספים רבים בהקמת עסקו. המצב החוקתי לפני תיקון 34 לחוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968 (לפני הוספת סעיף 1א8 לחוק) קבע כי תכלית חוק רישוי עסקים בין היתר הוא "**קיום תכלית התכנון והבניה**". על כן, אף לפני תיקון 34 נהוג היה, כי המחלקה לרישוי עסקים לא תהפיק רישיון עסק למי שמנהל את עסקו בניגוד לחוק התכנון והבניה. אף על פי כן קיבל המערער רישיון עסק, ועל כן יש מקום לקבלת טענתו כי כאזרח שומר חוק פנה הוא לקבלת רישיון עסק ואיש לא אמר לו, כי הוא ינהל עסק בניגוד לחוק התכנון והבניה, כי אסור לנהל במקום מזנון וכי הוא הסתמך על בדיקת המחלקה לרישוי עסקים ממנה עולה כי מותר לנהל העסק במקום.

21. **שלשית**, הטענה, כי המערער לא סגר את עסקו אף שנדרש לעשות כן על-ידי המאשימה, לא זכתה לכל הוכחה עצמאית בפני בית משפט קמא ואף לא בפניי. אמנם נטען בכתב האישום כי המערער נחקר בשנת 2015 והמשיבה התריעה בו אולם לא הוגשה כל ראיה נוספת המוכיחה כי המערער נדרש לסגור את העסק.

22. **רביעית**, איני מקל חלילה בבניית סככה בלתי חוקית במבואה למסעדה. יחד עם זאת, נראה, כי בית

משפט קמא ייחס חומרה יתירה לבנייה זו. מדובר בסככה ארעית ללא בנייה מסיבית שהונחה על קונסטרוקציית מתכת ומכוסה בד ששטחה הוא 10 מ"ר (כפי שעולה מכתב האישום). אף העובדה כי מדובר בסככה שנבנתה בתוואי דרך ומחוץ לגבלות הבניין, אינה מוסיפה חומרה יתירה למעשה. הסככה היתה בגבלות גדר שנבנתה עוד לפני הגעת המערער למבנה, ומן התמונות ניתן להתרשם כי מדובר בגדר עתיקת יומין. עולה מן התמונה שאותה גדר מצויה בתוואי דרך קיימת (וככל הנראה לא הוגש כתב אישום כנגד מי שבנה אותה גדר). משכך, בניית הסככה לא הוסיפה בנייה מעבר לגדר מאבן (שהיא היא אשר חרגה מקווי בניין והיא אשר נבנתה בתוואי דרך).

23. לאור האמור לעיל, ומבלי להקל ראש במעשי המערער, נראה, כי העבירות שביצע המערער אינן ברף הגובה, כי אם ברף הנמוך שבחומרה, אין בעבירות אלה כדי לפגוע בתכנון עתידי ואין בהן פגיעה חמורה בשלטון החוק (לנוכח העבודה כי המערער פנה ביקש וקיבל רישיון עסק) ואין בהן פגיעה חמורה באינטרסים תכנוניים. נראה, כי המערער טעה לחשוב כי מדובר בשימוש מותר (לאור הנפקת רישיון עסק) ובהסתמך על כך הוא השקיע בעסקו. לימים, לאחר שהוגש כתב האישום, ביקש מן היועמ"ש לעכב את ההליכים כנגדו ואף טען בפני בית משפט קמא להגנת זוטי דברים. לאחר מכן ומשנדחו טענותיו הוא הפסיק את השימוש וסילק את הסככה. מודע אני לעובדה, כי עבירות התכנון והבנייה הפכו ל-"מכת מדינה", אולם יש להתייחס לכל מקרה לגופו, ואין לראות כל העבירות על הוראות החוק כמקשה אחת ויש לדון בכל מקרה לגופו. איני מתעלם מן העובדה כי בתקופה שבה התנהל העסק, ייתכן והמערער הפיק רווחים כלכליים מן העסק.

טענת המערער לאי הרשעתו:

24. הלכה היא, משהודה נאשם בביצוע עבירה יש להרשיעו בביצועה. תחולתו של החריג המאפשר לסיים הליך פלילי באי הרשעה שמורה למקרים חריגים ויוצאי דופן שבהם אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מהרשעתו לבין חומרת העבירה (**הלכת כתב**), כפי שנקבע בעניין זה ברע"א 3589/14 **לזון נ' מדינת ישראל** (10.06.2014):

"כלל יסוד הוא בשיטת משפטנו כי הליך משפטי, של מי שהוכח כי עבר עבירה פלילית, יסתיים בהרשעה. ואולם, לצידו של כלל זה קיים חריג, המאפשר לסיים את ההליך באי-הרשעתו של נאשם שהוכח שביצע עבירה, וניתן להסתפק בצו שירות לתועלת הציבור... בעניין כתב הוטעם, כי המדובר בחריג מצומצם, כאשר ההימנעות מהרשעה תהא מוצדקת אך במקרים חריגים ויוצאי דופן, 'שבהם אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה לבין חומרתה של העבירה'. עוד נקבע, כי לשם הימנעות מהרשעתו של נאשם יש לבחון את התקיימותם של שני תנאים מצטברים: א. האם ההרשעה פוגעת פגיעה חמורה בשיקומו של הנאשם; ב. האם סוג העבירה מאפשר להימנע מהרשעתו של הנאשם, מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי ענישה נוספים."

25. **בהלכת כתב נקבעו שני תנאים שבהצטברותם ניתן להימנע מהרשעת נאשם: ראשית, "על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם"; שנית, "סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה..."** (שם, עמ' 342). ברע"פ 5100/14 מסארווה נ' מדינת ישראל (28.07.2014) חזר בית המשפט העליון על הכלל שנקבע בהלכת כתב וקבע, כי **"תוצאה של הימנעות מהרשעה, חרף הקביעה כי הנאשם ביצע את העבירה, היא תוצאה חריגה, השמורה למקרים מיוחדים ויוצאי דופן. שני תנאים מצטברים נקבעו, על מנת להימנע מהרשעה: 'ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים'."**

26. הפסיקה הדגישה, כי על המבקש להימנע מהרשעתו להוכיח כי צפוי להיגרם לו, עקב הרשעתו, פגיעה "קשה וקונקרטי" בסיכויי שיקומו ולבסס טענות אלה בתשתית ראייתית, כאשר אין להידרש לאפשרויות תיאורטיות לפיהן עלול להיגרם לו נזק כלשהו בעתיד (רע"פ 9118/12 פריגין נ' מדינת ישראל (01.01.2013)). **"יש להראות, בהקשר זה, כי הפגיעה הצפויה בסיכויי שיקומו או בעתידו של הנאשם 'אינה שקולה כלל ועיקר לתועלת הציבורית' שיש בהרשעה. במסגרת האינטרס הציבורי יינתן משקל ל'הרתעת היחיד והרבים, להעברתו של מסר המוקיע את דבר העבירה ואת מבצעו, ולהקפדה על מדיניות ענישה אחידה המקדמת את יסודות השוויון והוודאות'"** (רע"פ 2180/14 שמואלי נ' מדינת ישראל (24.04.2014)).

27. בית המשפט נדרש לאזן בין השיקולים הכרוכים בשמירה על האינטרס הציבורי, היינו הצורך במיצוי ההליך הפלילי בדרך של הרשעה כדי להשיג הרתעה ואכיפה שוויונית בין נאשמים, מול נסיבותיו של הנאשם אשר במסגרת זו נשקלים שיקולים המתייחסים לטיב העבירה, חומרתה, עברו הפלילי, גילו, מצבו הבריאותי והנזק הצפוי להיגרם לו מהרשעה (רע"פ 9893/06 לאופר נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (31.12.2007)). כן ראו החלטות בית המשפט העליון מהעת האחרונה: רע"פ 10232/17 ראובן נ' מדינת ישראל (14.03.2018); רע"פ 619/18 בזיזנסקי נ' מדינת ישראל (01.03.2018).

28. בתי המשפט אף נדרשו לשאלת הרשעת נאשמים שביצעו עבירות בניגוד לחוק התכנון והבנייה. נקבע, כי על בית המשפט הדין בשאלת הרשעתו או העדר הרשעתו של נאשם להתרשם שהרשעתו מביאה לפגיעה שעוצמתה גוברת על יתר השיקולים הצריכים לעניין, אף בהינתן סוג העבירות בעניינו (השוו: רע"פ 3602/17 כהן נ' ועדה מקומית לתכנון ובניה טייבה (02.08.2017); רע"פ 8971/15 כל בו חצי חנים בע"מ נ' מדינת ישראל - המשרד לאיכות הסביבה (27.01.2016) במסגרתו חזר בית המשפט על התנאי שיש להוכיח נזק קונקרטי כתוצאה מהרשעת הנאשם). בתי המשפט הבהירו כי אין להקל ראש בעבירות בניגוד לחוק התכנון והבנייה המהוות עבירות חמורות שהפכו לתופעה רחבת היקף הפוגעת בשלטון החוק ודורשת את התייחסותה המחמירה של מערכת השפיטה. בית המשפט העליון

קבע לא אחת כי "...וודאי שאיני יכול לקבל את ההנחה כי עבירות תכנון ובניה הינן מטבען עבירות 'קלות' המצדיקות מבחן מקל כאמור. נהפוך הוא, כשם שנקבע לא אחת, גם מלפני בית משפט זה, עבירות אלו הינן מסוג העבירות אשר הפכו לתופעה רחבת היקף הדורשת את התייחסותה המחמירה של מערכת השפיטה ומשכך גבר האינטרס הציבורי בהרשעה אשר תעביר מסר חד משמעי באשר לאיסור" (רע"פ 2460/09 לשם נ' מדינת ישראל (25.06.2009)).

29. מסכים אני עם טענת המערער, כי קיימת פסיקה לפיה יש להחיל את הלכת כתב בגמישות רבה יותר כאשר מדובר בעבירות מן הסוג הנדון, וכך קבע בית המשפט העליון ברע"פ 3515/12 מדינת ישראל נ' שבתאי, פסקה 39 (10.09.2013): **"לסיכום - הגם שההלכה הקיימת שלפיה הרשעה בפלילים היא הכלל, והימנעות ממנה היא החריג, עומדת בעינה, ניתן להחיל הלכה זו בגמישות רבה יותר כאשר מדובר בעבירות אסדרתיות של אחריות קפידה"**.

30. לאחר ששמעתי את טיעוני הצדדים, עיינתי בהחלטת בית משפט קמא, בתסקיר שירות המבחן ובמכלול המסמכים שהוגשו לעיוני, מצאתי, שאין מקום בנסיבות העניין לבטל הרשעתו של המערער. אכן עבירות התכנון והבנייה מאפשרות, בנסיבות מסוימות שלא להרשיע נאשם שהודה בביצוע עבירות כגון דא כאשר כל מקרה יבחן לגופו, וכי ניתן לנהוג בגמישות בעבירות של אחריות קפידה. יחד עם זאת, לא מצאתי כי נסיבות העניין מצדיקות ביטול ההרשעה באין כל ראיה המוכיחה כי הרשעתו של המערער תוביל לפגיעה קונקרטית בעבודתו או בפרנסתו.

31. אני מבין לליבו של למערער, כי הרשעתו "מפריעה לו" כמורה אשר מרביץ בתלמידיו את תורת שלטון החוק בשיעורי האזרחות. יחד עם זאת, סיבה זו אינה מצדיקה ביטול ההרשעה כאשר לא הוכח באף ראיה, כי הרשעתו עלולה לפגוע בו כמורה או לפגוע בקידומו. המערער לא הפנה לכל הוראה (לרבות בהסכמים קיבוציים או בהוראות חוזרי מנכ"ל) שיש בה כדי להוכיח פגיעה צפויה במשרתו או בקידומו. אוסיף עוד, כי אין מדובר במערער צעיר שאין יודעים במה יעסוק בעתיד, כי אם במערער "אשר התחיל לכתוב סיפור חייו" ויש לבחן אם צפויה פגיעה בפרנסתו או בהעסקתו לפי תעסוקתו הנוכחית.

32. המערער טען בפניי כי רישונו כסוכן ביטוח עלול להיפסל וזאת לנוכח הוראות סעיף 29 (א)(6) לחוק שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 הקובע כי **"הממונה רשאי לבטל רישיון סוכן, כולו או לגבי ענף ביטוח פלוני, להתלותו לתקופה שיקבע, להתנות בו תנאים או לשנות תאני מתאני בכל אחת מאלה: (6) הוא הורשע בעבירה שלדעת הממונה מפאת מהותה, חומרתה, או נסיבותיה אין הוא ראוי לשמש סוכן ביטוח או הוגש נגדו כתב אישום בשל עבירה כאמור וטרם ניתן פסק דין סופי בעניינו"**. לא הוכח בפניי כי קיים קשר בין הרשעה בעבירת תכנון ובנייה לבין עבודת המערער כסוכן ביטוח ועל כן על פניו נראה, כי הסעיף הנ"ל אינו מסמיך את הממונה לפסול את רישונו של המערער כסוכן ביטוח. כמו כן לא הובאו בפניי מקרים שבהם נפסל או בוטל רישונו של סוכן ביטוח בגין הרשעה בעבירה על הוראות חוק התכנון והבנייה.

33. על כן וחרף האמור בתסקיר שירות המבחן מצאתי כי צדק בית משפט קמא, כאשר הרשיע את המערער ולא ביטול את הרשעתו לאחר הטענות לעונש.

34. יחד עם האמור לעיל מצאתי, כי יש מקום להתערב בגובה הקנס. בית משפט קמא ייחס למערער חומרה יתירה וכבר אמרתי כי העבירות אינן חמורות כפי שקבע בית משפט קמא. לאור האמור בסעיפים 17-23 לעיל מצאתי כי מתחם הענישה ההולם את העבירות לפי נסיבותיהן (לרבות הנסיבות עליהן עמדתי לעיל) נע בין קנס בסך 10,000 ועד 50,000 ₪.

35. לאחר ששקלתי את חומרת העבירה והתנהלות המערער ולאחר שקבעתי כי מדובר בעבירה המצויה ברף הנמוך מבחינת חומרתה, מצאתי להעמיד את הקנס שהוטל על המערער על סך 10,000 ₪ או חודש מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-10 תשלומים החל מיום 15.08.2019. ככל ששילם המערער סכומים לפי גזר דינו של בית משפט קמא, יקוזזו מן הסכום הנ"ל. יתר רכיבי גזר הדין יוותרו על כנם.

36. לאור האמור לעיל הערעור מתקבל כאמור בסעיף 35 לעניין גובה הקנס בלבד.

ניתן היום, כ' תמוז תשע"ט, 23 יולי 2019, בהעדר הצדדים.